Turkish Studies *Educational Sciences*

Volume 14 Issue 5, 2019, p. 2499-2514
DOI: 10.29228/TurkishStudies.29349
ISSN: 2667-5609
Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş:* 04.08.2019

✓ *Accepted/Kabul:* 20.10.2019

✍ *Report Dates/Rapor Tarihleri:* Referee 1 (16.08.2019)-Referee 2 (10.10.2019)- Referee 3 (15.10.2019)

This article was checked by iThenticate.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMA OKULU TUTUM ÖLÇEĞİ (DANIŞMAN VE ÖĞRENCİ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

*Muhammet Baki MINAZ**

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği(Danışman ve Öğrenci)'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenirliğini incelemektir. Öğretmenlik Uygulama Okulu (Danışman ve Öğrenci) Tutumlarını belirlemeye yönelik olan bu çalışma tarama modeli niteliğinde betimsel bir çalışmadır. Bir ölçeğin geliştirilmesi aşamaları genel olarak şöyle sıralanabilir. Maddeleri oluşturma, Uzman görüşüne başvurma, Ön sınama, Geçerlik çalışması, Faktör analizi ve güvenirlik hesaplama şeklinde sıralanabilir. Çalışma 197'si kadın, 145'i erkek olan toplam 342 kişi üzerinde yürütülmüştür. Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği 1 "tamamen katılıyorum" ve 5 "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 25 paket programı ile yapılmıştır. Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %32,60'ını açıklayan, öz-değeri 7,49 olan tek boyutlu ve 23 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .31 ile .71 arasında sıralanmaktadır. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ise modelin uyum iyiliği indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermektedir. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .28 ile .64 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar

* Dr. Öğr. Üyesi Siirt Üniversitesi, E-posta: mbakiminaz@gmail.com

Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Uygulama Okulu, ölçek geliştirme, öğretmenlik uygulaması

TEACHING PRACTICE SCHOOL ATTITUDE SCALE: THE STUDY OF VALIDITY AND RELIABILITY

ABSTRACT

The aim of this study is to develop the Attitude Scale of Teacher Practice School (Advisor and Student) and to examine its validity and reliability. This study is a descriptive study which is a screening model. The stages of developing a scale can be listed as follows. Create items, consult expert opinion, pre-test, validity study, factor analysis and reliability calculation. The study was conducted on 342 people, 197 of whom were female and 145 of whom were male. The Teaching Practice School Attitude Scale 1 has a 5-point Likert-type rating of "fully agree" and 5 "strongly disagree". Corrected item total correlation coefficients were calculated for item analysis of the scale. The construct validity of the scale was explored by exploratory factor analysis and its reliability was examined with Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient. Validity and reliability analyzes were performed with SPSS 25 package program. As a result of the exploratory factor analysis applied for the construct validity of the Teaching Practice School Attitude Scale, a one-dimensional and 23-item measurement tool, explaining 32,60% of the total variance, was obtained. The KMO sample suitability coefficient of the scale was found to be .90. Factor loads of the scale ranged between .31 and .71. The results of the confirmatory factor analysis showed that the goodness of fit indices of the model were acceptable. Cronbach's alpha internal consistency reliability coefficient was .90. Corrected item total correlation coefficients of the scale ranged between .28 and .64. These results show that the Teaching Practice School Attitude Scale is a valid and reliable measurement tool.

STRUCTURED ABSTRACT

1. Introduction

Humanity has gone through many periods. These are agricultural society, industrial society and information society. In today's world of information society, countries and states are in competition. Constantly and rapidly changing technology, progress in science and the eternity of the knowledge obtained have led to the rapid competition among the countries of the world. In this struggle, support and investment in education has increased. Therefore, it is very important to train teachers as the focal point of education in order to ensure quality education. Teachers, the cornerstone of education, have a great role in the formation and shaping of the information society. In order for teachers to perform this sensitive task, the theoretical courses they take in undergraduate programs in the faculty of education are not sufficient. The prospective teachers' competence level is very important

in their interest and attitudes, effort and performance in school experience lessons and practice schools (Kilinc & Salman, 2007).

It is important that the practice students first experience with the teaching profession. For this reason, assessment tools that can evaluate the perceptions of practice students towards teaching practice school and school administrators as valid and reliable are extremely important in preventing possible problems. The aim of this study is to develop the Attitude Scale of Teaching Practice School and to examine its validity and reliability. It can be said that the importance of the educational process makes educational institutions and teachers who are primarily effective in the functioning of these institutions important (Taş & Kiroğlu, 2018). Teaching is a profession that requires devotion. The personal characteristics of the individual, his / her view of the profession and knowing the characteristics of the teaching profession determine his / her attitude towards the profession. In addition, the attitude of the counselor teacher and the structure of the school students is effective in the development of positive or negative attitude towards the teaching profession.

It is important that the practice students first experience with the teaching profession. For this reason, assessment tools that can evaluate the perceptions of application students towards counselor and school students as valid and reliable are very important in preventing possible problems. The aim of this study is to develop the Attitude Scale of Teaching Practice School and to examine its validity and reliability.

2. Method

2.1. Working group

The study was conducted on the teachers and students. The study was conducted on 342 people, 197 of whom were female and 145 of whom were male. The ages of the participants ranged between 17 and 63 (Mean: 33.39).

2.2. Product Pool

During the development of the scale, firstly, a pool of 60 items was created and these items were examined in terms of grammar, comprehensibility and whether they measured the Attitude Scale of Teaching Practice School and a 23-item application form was obtained. The Teaching Practice School Attitude Scale 1 has a 5-point Likert-type rating of “fully agree” and 5 “strongly disagree”. The experimental form was examined and necessary arrangements were made in terms of writing and field suitability.

3. Results

The skewness coefficient of the scale, 401 kurtosis value -, 178 mean value 197,17, the median value was found to be 196.00. When the obtained values are analyzed in the light of the above explanations, it can be said that the scores show normal distribution. The skewness coefficient remained within the limits of +1 and -1, and the kurtosis value was not greater than +1, it was interpreted that the scores did not show a significant deviation from the normal distribution. K-S value was found to be .013 and this value showed significant deviation from normal distribution. In this case, Z score calculation was made in order to use normality statistics. The Z score is a form of scoring to determine where a person is, as a result of comparing a person's score with the

group. These scores are expected to be between -3 and +3. Since there is no value below -3, it was decided that the distribution would be considered normal. The value of Z scores was between 1.00 and 4.04. In this case, it can be said that the scores show a normal distribution since the scores remain between -3 and +3. KMO sample adequacy was .918 and Barlett's Test was $p < .01$.

3.2. Building Validity

As a result of the exploratory factor analysis applied for the construct validity of the Attitude Scale of the Teaching Practice School, the scale showed a one-dimensional structure. As a result of this analysis, a one-dimensional and 23-item measuring instrument with a self-value of 7.49 was obtained, explaining 32,60% of the total variance. The KMO sample suitability coefficient of the scale was found to be .90. Factor loads of the scale ranged between .31 and .71. Factor loads are given in Table 6.

4. Discussion and Conclusion

The aim of this study is to develop "the Attitude Scale of Teaching Practice School and to examine its validity and reliability". Conducted on the teachers and students. Conducted on 342 people, 197 of whom were female and 145 of whom were male. The Teaching Practice School Attitude Scale 1 has a "5-point Likert-type" rating of "fully agree" and 5 "strongly disagree". "Corrected item total correlation coefficients" were calculated for item analysis of the scale. The construct "validity of the scale" was explored by exploratory "factor analysis" and its "reliability" was examined with "Cronbach alpha" internal consistency reliability coefficient. "Validity and reliability analyzes" were performed with "SPSS 25 package program". As a result of the exploratory "factor analysis" applied for the construct validity of the Teaching Practice School Attitude Scale, a one-dimensional and 23-item measurement tool, explaining 32,60% of the total variance, was obtained. The KMO sample suitability coefficient of the scale was found to be .90. Factor loads of the scale ranged between .31 and .71. "Cronbach's alpha internal consistency reliability coefficient" was .90. "Corrected item total correlation coefficients" of the scale ranged between .28 and .64. These results show that the Teaching Practice School Attitude Scale is a "valid and reliable" measurement tool.

When the exploratory factor analysis was performed for the construct validity of the scale, it was found that the scale was a one-dimensional measurement tool consisting of 23 items and factor loads were above .30. The Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient was examined for the reliability of the scale and it was found that this coefficient fulfilled the .70 criterion. However, the reliability of the re-test of the scale can be examined in future studies. Finally, the corrected item total correlation coefficients of the scale were found to be .30 and above. When all these findings regarding the validity and reliability of the scale are examined, it can be said that the Attitude Scale of Teaching Practice School is a valid and reliable measurement tool and can be used in researches about the subject.

Keywords: Teaching Practice School Attitude Scale, scale development, teaching practice.

1. Giriş

Öğretmenlik uygulaması aynı zamanda bir sosyalleşme aracıdır. Örgütlerin üyelerini kendi amaçları doğrultusunda yetiştirme yöntemlerinden biri olarak örgütsel sosyalleşme, bir bakıma bir eğitim sürecidir (Balcı, Öztürk, Polatcan, Saylık ve Bil, 2016; Polatcan ve Saylık, 2015)

Öğretmenlik, “Milli Eğitim Temel Kanunu’nda özel bir uzmanlık alanı” şeklinde betimlenmesi, ortaya koyduğu fikir ve teklifleriyle eğitimcilerin eğitimin en önemli parçası olduğu için bu şekilde değerlendirilmektedir (Taş ve Kiroğlu, 2018). Ülkemiz kuruluşundan bugüne kurmuş olduğu kurumlar ve yapmış olduğu eğitim süreçleri neticesinde eğitim süreçleri, öğretmen yetiştirme, öğretmenlik uygulama süreçlerinde tecrübe edinmiştir. Bu süreçte, “köy enstitüleri”, “ilk öğretmen okulları”, “yüksek öğretmen okulları”, “eğitim enstitüleri”, “eğitim yüksek okulları”, “eğitim fakülteleri”, “enstitüler” ve sertifika programları vasıtasıyla eğitimciler yetişmiştir. Bu eğitim programlarının mühim olan basamağı veya basamaklarından birisi uygulamalı olarak adayların okul ve eğitim kurumlarına fiili olarak yaparak ve yaşayarak gerçekleştirmiş oldukları eğitimler ve geçirdikleri zamanlardır (Sarıtış, 2007). Öğretmenler; öğretim programlarında ortaya konulmuş amaçları nihayete erdirmek çabası içerisinde olan, eğitim öğretim sürecinin en önemli muhatabı olan öğrencilere bu eğitim öğretim sürecindeki amaçları gerçekleştirirken bunların düzeylerine uygun “yöntem ve teknikleri” kullanma, öğrencilerin öğrenme düzeylerinin ortaya koymak için en son uygulanan “ölçme ve değerlendirme” aşamalarını ortaya koyan kişilerdir. Eğitim öğretim sürecinin tüm yönleriyle aktif bir görev üstlenen müfredat ve diğer amaçları uygulayan eğitimcilerin fikirleri ve bakış açıları çok değerlidir (Taş ve Minaz, 2019). Eğitim öğretimin en önemli neferlerini yetiştirilme sürecinin en mühim özelliği, “bir şeyi gerçekten öğrenmek, ancak öğretim etkinliğinin içinde bizzat bulunmakla olur” (Tomlinson, 1994’den akt. Özmen, 2008).

MEB’in 1998’deki TD’nde “Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge” sine göre: “Okul Deneyimi, öğretmen adaylarına, okul örgütü ve yönetimi ile okullardaki günlük yaşamı tanıma, eğitim ortamlarını inceleme, ders dışı etkinliklere katılma, deneyimli öğretmenleri ders başında gözleme, öğrencilerle bireysel ve küçük gruplar halinde çalışma ve kısa süreli öğretmenlik deneyimleri kazanma olanağını veren, onların öğretmenlik mesleğini doğru algılayıp benimsemelerini sağlayan fakülte öğretim programında yer alan dersleri, Öğretmenlik Uygulaması, öğretmen adaylarına, öğretmen olacağı alanda ve öğretim düzeyinde, bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazandıran ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir şekilde öğretmesini sağlayan; uygulama etkinliklerinin tartışılıp değerlendirildiği bir dersi” şeklinde açıklanmaktadır (MEB Mevzuat, 1998/2493).

Okul-Eğitim Fakültesi amaçları çerçevesinde devam ettirilen çalışmanın hedefine erişmek için amaçlanan kazanımların gerçekleşmesi, öğretmenlik mesleğinin kalitesini artırmak amacıyla “öğretmen adayları”nın “okul deneyimine” ve “uygulama okullarına” ait fikirleri oldukça mühimdir.

MEB-üniversite, eğitim fakültesi-uygulama okulu, aday öğretmen-danışman öğretmen arasında birliktelik ve ortak hedeflere ulaşmak için yapılmış protokoller neticesinde amaçlanan hedeflerin tezahürleri ve öğretmenlik mesleğinin kalitesini artırmak ile ilgili hedeflere ulaşmak için uygulamalara giden aday öğretmenlerin okullardaki danışman öğretmenler ve öğrencilere yönelik fikirleri çok önemlidir.

Kocadere ve Aşkar’a (2013) göre uygulama öğretmenlerine verilen sorumluluğun yeterli olmamasıdır. Uygulama öğretmenleri, aday öğretmenlerle çok vakit geçirmektedir bundan dolayı onları öğretmen adaylarını kontrol etme, müşahade etme fırsatları daha fazladır. Öğretim üyeleri-Öğretim Görevlilerinin hiçbir zaman sorumluluklarını gerektiği gibi yerine getirmedeği söylenebilir. Uygulama öğretmenleri selahiyet ve mesuliyet alamadıkları için bu müddet boyunca boyunca aday öğretmenlere karşı sorumluluk hissetmemektedirler.

Eğitim sürecinin önemi, eğitim kurumlarını ve bu kurumların işleyişinde birinci derecede etkili olan öğretmenleri de önemli hale getirmektedir denebilir(Taş ve Kıroğlu, 2018). Danışman öğretmenin tutumu ve okul öğrencilerinin davranışları uygulama öğrencilerinde öğretmenlik ile ilgili müsbep ve menfi tutumlar oluşmasına neden olabilir. Öğretmen adaylarının ilk öğretmenlik deneyimlerini kazandıkları Uygulama okullarındaki deneyimleri hayatlarında önemli bir yere haizdir. Uygulama okullarına devam eden aday öğretmenlerinin danışman öğretmen ve öğrencilerine müteveccih idraklarını “geçerli ve güvenilir” ölçebilecek araçlar oluşabilecek problemlerin ortadan kalması ve önlenmesi için hayli önemlidir. Çalışmamızın amacı “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği” geliştirmektir.

2. Yöntem

Siirt Üniversitesinde öğrenim gören Öğretmen adaylarının Uygulama Okullarındaki Danışman ve öğrencilerin tutumlarını belirlemeye yönelik Ölçek Geliştirmeye olan çalışma tarama modeli niteliğinde “betimsel bir çalışma”dır. Tarama yöntemi, evvelde veya mevcutta var olanı var olduğu şekliye ortaya koymayı amaçlayan; çalışma ile ilgili vaka, şahıs veya şeyleri içinde bulundukları şartları içinde var oldukları şekliyle açıklamaya çalışan bir yaklaşımdır(Karasar, 2017).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmamız 197’i kadın, 145’u erkek 342 Siirt Üniversitesinde öğrenim gören ve öğretmenlik uygulaması için Siirt merkez okullarında uygulamaya devam eden öğretmen adayları üzerinde yürütülmüştür. Çalışma grubunun tespitinde ulaşılabilirlik ve gönüllülük esasları dikkate alınarak belirlenmiştir. Çalışmada tüm branş öğretmen adayları kapsam içine alınmıştır. Araştırmaya iştirak edenlerin yaşları 17 ile 40+’tır (Ort: 23,46).

2.2.Verilerin Toplanması

Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği (Danışman ve Öğrenci)deneme formu, araştırmacı tarafından 372 Siirt Üniversitesinde Eğitime devam eden öğretmen adayları üzerinde uygulanmış Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği (Danışman ve Öğrenci) deneme formunu doğru ve eksiksiz cevaplayan 342 yanıt dikkate alınmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği (Danışman ve Öğrenci)Deneme formuna eksiksiz ve doğru bir şekilde cevaplayan 342 öğretmen adayının verdiği cevaplar doğrultusunda ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. İlgili alanyazına göre bir ölçeğin geliştirilmesi aşamaları genel olarak şöyle sıralanabilir (Devellis, 2017; Karasar, 2017; Tavşancıl, 2014; Tezbaşaran, 1996;): Maddeleri oluşturma, Uzman görüşüne başvurma, Ön sinama, Geçerlik çalışması, Faktör analizi ve güvenilirlik hesaplamadır.

Maddeleri Oluşturma

Bu çalışmada, Siirt Üniversitesinde Eğitime devam eden öğretmen adaylarının “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutumunu (Danışman ve Öğrenci)” ortaya koymak amacıyla “geçerli” ve “güvenilir” bir ölçek geliştirmek hedeflenmiş. Bu amaçla ilkin alanyazın taranarak ve 3 tane alan uzmanını ile görüşülerek “Öğretmen Adaylarının Kariyer Beklenti durumlarını” belirlemek için 34 maddeden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Likert tipi ölçeklerin derecelenmeler “2’li, 3’lü, 5’li, 6’lı, 7’li, 9’lu” hatta 11’li olabildiğinden (Tavşancıl, 2014; Köklü, 1995), ölçekte 5’li dereceleme kullanılmıştır. Ölçeğin nötr bir orta noktaya sahip olup olmaması konusu tartışma konusu olmakla birlikte, “maddelerin boş bırakılmasını ya da ortadaki herhangi bir noktanın işaretlenmesini önlemek amacıyla” (Köklü, 1995) ölçekteki ifadeler, “Hiçbir zaman”, “Nadiren”, “Sık Sık”, “Genellikle” ve “Her zaman” şeklinde derecelendirilmiştir. Puanlamada ise olumlu durumda “Her zaman” 5, “Genellikle” 4, “Sık Sık” 3, “Nadiren” 2 ve “Hiçbir zaman” 1 puanla değerlendirilmiştir.

Uzman Görüşüne Başvurma

Kapsam geçerliliğini sağlamak için bu aşamada, madde havuzunda yer alan soruların anlatımlarıyla ilgili, “alan uzmanı iki öğretim üyesi”, üç öğretmen bunlardan ikisi “edebiyat-türkçe” öğretmenlerin fikirlerine başvurulmuştur. “Alan uzmanı iki öğretim üyesi”nin görüşleri, “uygun/geçerli” ve “uygun/geçerli değil” biçiminde cevaplı bir şekilde oluşturulmuştur. %100 uyuşma gösterdikleri soruların kabul edilmesine bunun altında olan 2 sorunun çıkarılmasına karar verilmiştir. Büyüköztürk’e (2016) göre “uzman uyuşma düzeylerinin %90-100 olması ideal olmakla birlikte, %70-80 oranında uyuşma sağlanan maddeler de yeniden düzenlenmek suretiyle ölçekte tutulabilir”. Üç öğretmen bunlardan iki tanesi Türkçe ve Edebiyat öğretmeni ile yapılan görüşmeler sonucunda, hazırlanan ifadelerin dil kurallarına uygunluğunun sağlanması, anlaşılmayacak yada yanlış anlaşılacak 3 maddenin daha ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir.

Ön Sınama

Bu aşamada, ölçekte yer alan ifadelerin öğretmenler tarafından anlaşılabilirliğinin sağlanması için 30 öğretmen adayına uygulanmıştır. Burada öğretmen adaylarının anlamadıkları ve yanlış anladıkları maddeler uzman görüşleri doğrultusunda yeniden gözden geçirilmiş ve amaca hizmet etmeyen 4 maddenin ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir. Bunun neticesinde 25 maddelik bir taslak ölçek elde edilmiştir.

Asıl Uygulama

Deneme uygulamasından sonra Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Eğitim alan 197’i kadın, 145’i erkek 342 öğretmen adayına esas uygulama yapılmıştır. Tavşancıl’a (2014) göre ölçeğin geçerlik çalışmalarında faktör analizi uygulanacağı için örneklem genişliğinin sorulardaki ifade miktarının minimum beş kez hatta on kez daha büyük olması gerekir. Daha önce ölçeğin ön deneme uygulaması asıl uygulama kapsamı dışında bırakılmıştır. Evvelin 34 madde ile bir havuz yapılmıştır. Bunlar dil, dilbilgisi, anlamlılık ve “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum”larını ortaya koyup koyamadığına yönelik tetkik edilmiş ve neticede 25 maddelik esas form oluşturulmuştur. “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Ölçeği” ”1”hiçbir zaman” ve 5 “her zaman” şeklinde “5’li Likert tipi bir derecelendirme”ye sahiptir. Deneme uygulama aracı tetkik edilmiş, dil, dilbilgisi, alan bilgisine göre önemli görülen yerlerde tashih edilmiştir.

2.4.İşlem

Ölçeğin “madde analizi” için “düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları” hesaplanmıştır. Ölçeğin “yapı geçerliği” “açımlayıcı faktör analizi”, “güvenirliği” “Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı” ile incelenmiştir. “Geçerlik ve güvenirlik analizleri” “SPSS 25 paket programı” ile çıkarılmıştır.

3.Bulgular

Tablo 1: “Ölçek Verilerinin Betimsel İstatistikleri”

		“İstatistik”	“Standart Hata”
Toplam	Ortalama	1,9717	,03046
	Ortanca	1,9600	
	Varyans	,317	
	Standart Sapma	,56330	
	Minimum	1,00	
	Maximum	4,04	
	Genişlik (Ranj)	3,04	
	Çarpıklık Katsayısı	,401	,132
	Basıklık Katsayısı	-,178	,263

Ölçeğin “çarpıklık kat sayısı” ,401 “basıklık değeri” -,178 “ortalama değeri” 197,17, “medyan değeri” 196,00’dır. Bunların “normal dağılım”dadır denilebilir. “Çarpıklık ve basıklık katsayısı” ile ilgili her ne kadar literatürde farklı yaklaşımlar söz konusu ise de (Saylık, 2019) çalışmada katsayısının +1 ile -1 arasında, “basıklık değeri”nin ise +1’in üstünde olmaması sonuçların normal dağılımdan önemli bir sapma olmadığı söylenebilir.

Şekil 1: “Toplam Puanların Normal Dağılım Değerlerini Gösteren Histogram”

Katılımcı sayısı 50’nin üzerinde ise “Kolmogorov-Smirnov testi”de değerlerinin uygulugu açısından istimal edilebilir. Testimizde $p=.050$ ’nin üzerinde ise yorumlanabilir sapma olmadığı ve normal dağılım gösterdiği söylenebilir. (Büyüköztürk, 2011, s.42).

Tablo 2: ”Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi Sonuçları”

	Tests of Normality					
	“Kolmogorov-Smirnov ^a ”			“Shapiro-Wilk”		
	“Statistic”	“Df”	“Sig.”	“Statistic”	“df”	“Sig.”
Danışman Ve Öğrenci	,056	342	,013	,977	342	,000

yukarıda K-S değeri .013 olduğundan anlamlı sapma vardır denilebilir. Z puanı hesaplaması yapılmıştır. Bu puanların -3 ile +3 içerisinde olması istenendir. Analiz sonuçlarında z puanlarının -

1,72 ile 2,81 değerleri arasında kaldığı görülmüştür. Yapılan analiz sonucunda z'nin -1,72 ile 2,81 dahilinde olduğu belirlenmiştir. Bundan dolayı bunlar normal dağılım gösterdiği söylenebilir (Büyüköztürk, 2016).

3.1. Madde Analizi

Aşağıda “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeği:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği”ne ait tashih edilmiş “madde toplam korelasyon katsayıları” bulunmaktadır.

Tablo 3: “Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon Katsayıları”

“Madde no”	“Düzeltilmiş madde toplam korelasyonu”	“Madde silindiğinde Cronbach alfa”
1	,613	,894
2	,616	,894
3	,553	,895
4	,501	,896
5	,545	,895
6	,596	,894
7	,634	,893
8	,435	,898
9	,491	,897
10	,584	,894
11	,481	,897
12	,648	,893
13	,428	,898
14	,546	,895
15	,511	,896
16	,382	,899
17	,401	,899
18	,381	,900
19	,547	,895
20	,498	,896
21	,509	,896
22	,500	,896
23	,280	,902

Tabloda “ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları”nın .28 ile .64 aralığında hizalandığı müşahade edilmektedir.

3.2. Yapı Geçerliği

“Faktör analizi”, ölçek çalışmalarında bir “ölçeğin geçerlik çalışmaları” amacıyla geniş ölçüde kullanılan bir modeldir (Memduhoğlu ve Saylık, 2012). Bir ölçek, maddelerin hangi faktörler altında olduğunun tespiti amacıyla faktör analizine tabi tutulur (Taş, 2018). “Çalışma grubu”ndan alınan datalar “açımlayıcı faktör analizi”ne göremi yada ona göre değilmi durumunu “Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)” ve “Barlett testi”yle ortaya konulabilir (Çokluk, Şekercioğlu, Büyüköztürk, 2012; Büyüköztürk, 2010; Karagöz ve Kösterelioğlu, 2008). “Kaiser-Meyer-Olkin değeri”nin en üstte olması, çalışmadaki boyutların, öbür boyutlarca kusursuz bir biçimde kestirildiğinin ifadesidir. Sayıların 0 veya 0’a yakın olması halinde, “korelasyon dağılımı”nda, saçılmanın oluştuğunu ve bu verilere göre açıklamada bulunulamaz. “Kaiser-Meyer-Olkin testi” neticesinde, ederin 0.50’den az çıkması durumunda “faktör analizi”nin sürdürülemeyeceği açıklamaları yapılır (Çokluk ve ark., 2012: 207). “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeği:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği” “yapı geçerliği” tatbikinde “açımlayıcı faktör analizi” neticesinde neticenin tek yönlü bir özellik otaya

koyduğu gözlenmiştir. Analiz neticesinde yekun varyansın %32,60'ını izah eden, “öz-değeri” 7,49 olan bir yönlü ve 23 maddeden meydana gelen ölçme aracı ortaya çıkmıştır. Ölçeğin “KMO örneklem uygunluk katsayısı” .90'dır. “Faktör yükleri” .31 ile .71' içindedir.

Tablo 4: “Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği” “Faktör Yükleri”

“Madde no”	“Faktör Yüğü”
1	,683
2	,686
3	,630
4	,573
5	,608
6	,656
7	,708
8	,502
9	,557
10	,647
11	,542
12	,712
13	,484
14	,588
15	,555
16	,429
17	,438
18	,421
19	,586
20	,532
21	,550
22	,533
23	,317

3.3.Doğrulatoryı Faktör Analizi

Tutum ölçeğinin faktör yapısının mevcut verilerle hangi derecede ahengin oluştuğı belirlemek amacıyla “Doğrulatoryı Faktör Analizi (DFA)” kullanılmıştır. “Açımlayıcı faktör analizi” sonucunda ulaşılan verilerin doğrulanması amacıyla uygulanan DFA için için “Statistical Package of Analysis of Moment Structures (AMOS.23) programı”ndan yararlanılmıştır. DFA, ortaya konulan faktörler içinde kafi derecede etkileşimin olup olmadığı, hangilerinin hangi faktörlerle etkileşiminin yapıldığı, faktörlerin tek başlarına anlamlılık düzenlerinin varlığının, faktörlerin biçimleri betimlemekte kafi yetlerini ortaya koymak için yararlanılır(Özdamar, 2015; Saylık ve Polatcan, 2016). “DFA”nın öncelikli amacı, daha önce tanımlanmış olan bir faktör biçiminin izlenen datalarıyla mutabakat

becerisini ortaya belirlemektir(Sümbüloğlu ve Akdağ, 2009). Ahenk, biçimin datayı yani “varyans kovaryans matrisini” tekrar yapabilme becerisi şeklinde adlandırılmakta olup, yapısal eşitlik modeli alanyazınında sürekli geliştirilen çok sayıda uyum istatistiği bulunmaktadır (Erkorkmaz, Etikan, Demir, Özdamar ve Sanisoğlu, 2013).

“DFA” sonuçlarına göre öncelikle gelmesi umulan “kovaryans matrisi” ile izlenen “kovaryans matrisi” içerisindeki tefrikin manalılığıyla ilgili malumat aktaran p ederinin incelenmesi gerekmektedir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2016). Ki-kare (χ^2) “yapısal eşitlik modelinde” biçimlerin uygunluğunu ortaya koymak amacıyla varsayımları hesaplayan sürekli kullanılan bir hesaplama biçimidir(Erkorkmaz vd., 2013). “Ki-kare istatistiği”, “indeks uyum eksikliği” olarak açıklanır (Stapleton, 1997). Bu indekslerden bir diğeri de karşılaştırmalı uyum indeksidir (“Comparative Fit Index, CFI”). Teklif edilen biçim ile etkilenmeyen biçimin ahengini ortaya koyan bu indekse göre 0.90’ fazla sayılar biçimin ahengini gösterdiğini belirtmektedir (Dickey, 1996; Byrne, 1998). “Uyum iyiliği indeksi [Goodness of Fit Index (GFI)]” ve “düzeltilmiş uyum iyiliği indeksi [Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)]” görünen biçimin betimlediği “örneklem varyansı” şeklinde onaylanır ve biçimin “örneklemdaki varyans matrisini” ne oranda ortaya koyduğunu gösterir. “GFI ve AGFI değerleri” 0-1 aralığında farklılaşmakta ve 0.90’dan fazla olması biçimin ahenkli oluşunun göstergesidir(Kline, 2005). Başka dizindeyse ana biçimlerle değerlendirilen biçimlerin noksaklıklarını yordamak hedefiyle tahmin “kök hata kareler ortalaması indeksi [Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)]” olup, RMSEA puanının 0 yada 0’a yaklaşması, teklif edilen biçimin kusursuzluğunun göstergesidir. “RMSEA” değerinin 0.08’ azlığı düzgün bir biçim için arzulanan neticeyken, puanın 10’dan azlığı ahengin azlığını gösterir(Tatar, 2005; Güzeller, 2005). Diğer bir indeks ise “kök artık kareler ortalaması [Root Mean Square Residual (RMR)]” dizinidir ki bu dizin puanının 0-1 aralığında olması şarttır ve 0.05’ten azlığı doğru ahengin göstergesidir (Schermmelleh-Engel and Moosbrugger, 2003)

Yapısal Model ve Faktörleri

Biçimlerin ahengi ile ilgili mühim kriterlerlerden olan χ^2 ’dir. Küçük örneklerde χ^2 değerinin küçülmesiyle model uyumu arttığından, model uyumu için χ^2 ’ye ilaveten “RMSEA, AGFI, RMR, GFI, NFI ve CFI” gibi ahenk dizinleri de incelenmelidir(Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2016).

DFA neticesiyle ölçeğin χ^2/df niceliği 3,799 şeklinde ortaya konulmuştur. ($\chi^2=1762.530$, $df=464$, $p<.000$). χ^2/df niceliğin 0,10 ile 3 aralığındaysa kabul edilir ve χ^2/df niceliği 3’ten azlığı kusursuz ahengi, 5’ten çokluğu ortalama ahengi şeklinde tanımlanmaktadır(Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2016; Uygun ve Engin, 2014). Bu çalışmada bulunan 3,799 oranı, ölçüm modelinin verilere orta derecede uyum sağladığını göstermektedir. Ölçeğin “CFI [Comperative Fit Index (karşılaştırmalı uyum indeksi)]” değeri 0.92, “NFI [Normed Fit Index (ölçeklendirilmiş uyum indeksi)]” değeri 0.84 olarak hesaplanmıştır. “GFI [Goodness of Fit Index (uyum indeksi)]” değeri 0.91 ve “AGFI [Adjusted Goodness of Fit Index, (düzeltilmiş uyum iyiliği indeksi)]” değeri 0.86 olarak hesaplanan modelin “RMR [Root Mean Square Residual (kök artıkkareler ortalaması)]” değeri 0.08 olarak belirlenmiştir. Modelin “RMSEA [Root Mean Square Error of Approximation (tahminin kök hata kareler ortalaması indeksi)]” değeri ise 0.091 olarak belirlenmiştir. Tablo 5’de en sık kullanılan ahenk dizinleri onaylanabilir düzeyleriyle(Schermmelleh-Engel and Moosbrugger, 2003) teklif edilen modelin hesaplanan ahenk nicelikleri sunulmuştur.

Tablo 5: “Önerilen Modelin Uyum Değerleri ve Standart Uyum Ölçütleri”

“Uyum Ölçütleri “	“Hesaplanan Uyum Değerleri “	“İyi Uyum Değerleri “	“Kabul Edilebilir Uyum Değeri “
GFI	0.91	$0.95 < GFI < 1.00$	$0.90 < GFI < 0.95$
AGFI	0.86	$0.90 < AGFI < 1.00$	$0.85 < AGFI < 0.90$
CFI	0.92	$0.95 < CFI < 1.00$	$0.90 < CFI < 0.95$
RMR	0.089	$0.00 < RMR < 0.05$	$0.05 < RMR < 0.10$
RMSEA	0.091	$0.00 < RMSEA < 0.05$	$0.05 < RMSEA < 0.10$
NFI	0.84	$0.95 < NFI < 1.00$	$0.90 < NFI < 0.95$

Tablo 8’de de görülebileceği gibi, modele ait uyum indeksleri “[GFI=0.91, AGFI=0.86, CFI=0.92, RMR=0.089, RMSEA=0.091, NFI=0.84]” olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan değerlerin kusursuz ahenk (fit) nicellerini içermeleri olmamakla birlikte, onaylanabilecek çerçevenin dahilinde olmaları izlenmektedir. Elde edilen sonuçlar, ölçeğin faktör yapısını doğrular nitelikte olup, modelin veri ile iyi bir uyum sağladığını göstermektedir.

3.4. Güvenirlik

“Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği” “güvenliliği”ne göre “Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı” incelenmiştir. “Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı” .90’dır.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmanın amacı “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği”ni tekamülünü sağlamak ve “geçerlik ve güvenirliğini” incelemektir. Araştırmamız danışman öğretmen ve öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Çalışma 197’si kadın, 145’i erkek 342 kişinin üstünde uygulanmıştır. “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği” 1 “tamamen katılıyorum” ve 5 “kesinlikle katılmıyorum” biçiminde “5’li Likert tipi”dir. Çalışmanın “madde analizi” amacıyla “düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları” hesaplanmıştır. Ölçeğin “yapı geçerliği” “açımlayıcı faktör analizi”, “güvenliliği” “Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı”la araştırılmıştır. “Geçerlik ve güvenirlik analizleri” “SPSS 25 paket programı”yla araştırılmıştır. “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği” “yapı geçerliği” amacıyla “uygulanan açımlayıcı faktör analizi” neticesinde yekun varyansın %32,60’ini betimleyen, “öz-değeri” 7,49 olan tek kapsamlı ve 23 madde ile yekun bir araç oluşmuştur. Ölçeğin “KMO örneklem uygunluk katsayısı” .90’dır. Çalışmamızın “faktör yükleri” .31 ile .71 aralığında oluşmuştur. “Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı” .90’dır. Çalışmanın “düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları” .28 ile .64 aralığındadır. Bular “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği”nin “geçerli” ve “güvenilir” bir “ölçme aracı” oluştuğunu ortaya koyabilmektedir.

Çalışmamızın “yapı geçerliği” amacıyla “açımlayıcı faktör analizi” uygulandığında çalışmanın 23 sorudan müteşekkil tek kapsamlı “ölçme aracı” ortaya çıktığı ve “faktör yükleri”nin .30’dan büyüklüğü müşahade edilmiştir. Çalışmamızın “güvenirlik çalışması” amacıyla “Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısına” incelenmiş ve bunun .70 kriterini gösterdiği müşahade edilmiştir. Ayıryeten bizden sonra bununla ilgili çalışma yapmak isteyenler “ölçeğin tekrar test güvenirliği”ni çalışabilir. Nihaiyetinde çalışmanın “düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları”nın .30 ve üstündedir.

Çalışmanın “geçerlik” ve “güvenliliğine” içeren tüm veriler tetkik edildiğinde “Öğretmenlik Uygulama Okulum Tutum Ölçeğini:(Danışman ve Öğrenci) Tutum Ölçeği”nin “geçerli” ve

“güvenilir” “ölçme aracı” özelliğini ortaya koymaktadır. Bu alan ve bu çalışmamız ile ilgili olarak yapılacak çalışmalarda faydalı olacağı ve kullanılabileceği söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Aşkın, P., Kocadere, S.(2013). Okul Uygulamaları Derslerine İlişkin Görüşlerin İncelenmesi ve Bir Uygulama Modeli Önerisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(2), 27-43
- Balcı, A., Öztürk, İ., Polatcan, M., Saylik, A., ve Bil, E. (2016). Organizational Socialization and Its Relation with Organizational Performance in High Schools. Journal of Education and Training Studies, 4(9), 71-81.
- Boz, N.,& Boz, Y. (2006). Do Prospective Teachers Get Enough Experience İn School Placements Journal of Education for Teaching, 32(4), 353–368.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). Veri Analizi El Kitabı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Byrne, B. M. (1998). *Structural Equation Modeling With Lisrel, Prelis and Simlis: Basic Concepts, Applications and Programming*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Çelikkaya, T. (?). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Dersinden Beklentileri Ve Bu Beklentilerin Karşılama Düzeyleri, Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi - USBED, 155-171.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve Lisrel Uygulamaları, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2016). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Devellis, R. F. (2017). Scale Development Theory and Applications. London: SAGE Publications Inc.
- Dickey, D. (1996). Testing the fit of our models of psychological dynamics using confirmatory methods: An introductory primer. *Advances in Social Science Methodology*, Bruce Thompson (Ed.). London: JAI Press.
- Ekinci, A. (2010). Aday Öğretmenlerin İş başında Yetiştirilmesinde Okul Müdürlerinin Rolü, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 63-77.
- Erkorkmaz, Ü., Etikan, İ., Demir, O., Özdamar, K. ve Sanisoğlu, Y. (2013). Doğrulamalı faktör analizi ve uyum indeksleri, *Türkiye Klinikleri J Med Sci*, 33(1), 210-223
- Gökçe, E.,& Demirhan, C. (2005). Teacher Candidates and Supervising Teachers' Opinions about Activities of Teaching Practice in Elementary Schools . Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences , 43-71.
- Görgen , İ., Çokçalışkan, H., & Korkut, Ü. (2012). Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğretmen Adayları, Uygulama Öğretmenleri, ve Uygulama Öğretim Üyeleri Açısından İşlevliği. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 57-72.
- Güzeller, C. O. (2005). *Orta öğretim kurumları öğrenci seçme ve yerleştirme sınavının geçerliği*. Yayımlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Karasar, N. (2017). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık

- Kılınç, A., & Salman, S. (2007). Okul Deneyimi Derslerine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirilmesi . Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23-35.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. New York: Guilford Publication, Inc.
- Köklü, N. (1995). Tutumların ölçülmesi ve likert tipi ölçeklerde kullanılan alternatif seçenekler. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. 28 (2), 81-94
- MEB Mevzuat (1998/2493). Öğretmen adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim öğretim kurumlarında yapacakları öğretmenlik uygulamasına ilişkin yönerge. Tebliğler Dergisi, <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/102.html> adresinden 30.03.2012 tarihinde indirilmiştir.
- Memduhoğlu, H. B. ve Saylık, A. (2012). Okullarda İnförmel İlişkiler Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. YYÜ, Eğitim Fakültesi Dergisi , IX (I), 1-21.
- Özçelik, N. (2012). Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Görüşleri .GEFAD / GUJGEF 32 (2), 515-536.
- Özdamar, K. (2015). *Paket Programlarla İstatistiksel Veri Analizi I*. Eskişehir: Nisan Kitabevi
- Özmen, H. (2008). Okul Deneyimi I ve Okul Deneyimi II Derslerine İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri, On dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2008, 25, 25-37.
- Paker, T. (2008). Öğretmenlik Uygulamasında Öğretmen Adaylarının Uygulama Öğretmeni ve Uygulama Öğretim Elemanının Yönlendirmesiyle İlgili Karşılaştıkları Sorunlar. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 132-139.
- Polatcan, M., & Saylık A. (2015). The impact of the level of secondary education teachers' organizational socialization on organizational commitment. Mevlana International Journal of Education (MIJE), 5(2), 13-30
- Saracaloğlu, S., Yılmaz, S., Çoğmen , S., & Ümrân , Ş. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi Dersine İlişkin Görüşleri .Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15-32.
- Sarıtaş, M. (2007). Okul Deneyimi I Uygulamasının Aday Öğretmenlere Sağladığı Yararlar Konusundaki Görüşlerin Değerlendirilmesi. Eğitim Fakültesi Dergisi, 121-143.
- Saylık, A. (2017). *Okul müdürlerinin paternalist liderlik davranışları ile Hofstede'nin kültür boyutları arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Saylık, A. (2019). Hofstede'nin kültür boyutları ölçeğinin Türkçeye uyarlanması; geçerlik ve güvenirlik çalışması. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 8(3), 1860-1881
- Saylık, A., ve Polatcan, M. (2016). Okullarda rotasyon ölçeğinin geliştirilmesi ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (27), 34-46.
- Schermelleh-Engel, K. and Moosbrugger, H. (2003). Models: Tests of significance and descriptive, *Psychological Research Online*, 8(2). 23-74
- Stapleton, C.D. (1997). Basic concepts and procedures of confirmatory factor analysis. *Paper Presented at The Annual Meeting of The Southwest Educational Research Association* (Austin, January).
- Sümbüloğlu K. ve Akdağ B. (2009). *İleri Biyoistatistiksel Yöntemler*. Ankara: Hatipoğlu Yayınları
- Tagliante, C. (1994). La classe de langue. Paris: CLE International

- Taş, H. (2018). Hoşgörü tutum ölçeği: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Turkish Studies*, 13(4), 1169-1192. DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12884>
- Taş, H. ve Kiroğlu, K. (2018). 2017 İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 17(2), 697-716.
- Taş, H. ve Kiroğlu, K. (2018). Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Disiplin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(3), 1120-1137. DOI: 10.17860/mersinefd.409812
- Taş, H. ve Minaz, M. B. (2019). Yeni ilkök 4. sınıf Türkçe dersi öğretim programının programın öğeleri bağlamında öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 16(2), 428-446. doi:10.14687/jhs.v16i2.5382
- Tavşancıl, E. (2014). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tezbaşaran, A. A. (1996), Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara
- Uygun, S. ve Engin, G. (2014). Temel demokratik değerler ölçeği: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(5), 2021-2031, www.turkishstudies.net, DOI Number: 10.7827/TurkishStudies.6660, ANKARA-TURKEY
- Yılmaz, M. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Dersini Yürüten Öğretim Elemanlarına İlişkin Görüşleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(4), 1377-1387.
- YÖK (2007). Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007-Öğretmenin Üniversitede Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi). Ankara: Yükseköğretim Kurulu Yayını.
- YÖK. (2001). Okullarda Uygulama Çalışmaları. Ankara: YÖK/DÜNYA BANKASI Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMA OKULU TUTUM ÖLÇEĞİ (Danışman Öğretmen – Öğrenci)

Öğretmenlik Uygulaması yapılırken okullarının Danışman Öğretmen ve Öğrencilerin uygulama öğrencilerine yönelik tutumları, uygulama öğrencilerinde öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu-olumsuz algılar oluşturabilmektedir. Bu çalışmadaki amaç okulların uygulama öğrencilerine karşı tutumlarını belirlemektir. Lütfen adınızı yazmayınız. Soruları içtenlikle cevaplamınız, çalışmanın daha nitelikli olmasını sağlayacaktır. Katkılarınız için teşekkür eder, başarılar dilerim.

- 1) Cinsiyetiniz: () Kız - () Erkek
- 2) Branşınız:
 - a) () Bilişim Teknolojileri
 - b) () Beden Eğitimi
 - c) () Fen ve Teknoloji
 - d) () İlköğretim Matematik
 - e) () İlahiyat
 - f) () İngilizce
 - g) () Sınıf Öğretmenliği
 - h) () Sosyal Bilgiler
 - i) () Türkçe
 - j) Diğer:
- 3) Yaşınız: () 20- 26, () 27 - 32, () 33 - 39, () 40 ve üstü
- 4) Danışman öğretmeninizin cinsiyeti: () Bayan - () Bay

5) Öğretmenlik Uygulaması Yaptığınız Okul Kademesi () İlkokul, () Ortaokul, () Lise

	Uygulama danışman öğretmenim;	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1	Ders Anlatımı Yapacağım Zaman Beni Motive Eder Ve Destek Olur,					
2	Bana İyi Örnek Olmak İçin Özen Gösterir,					
3	Deneyim Kazanmam İçin Hiç Çaba Sarf Etmez, *					
4	Bana Nazik Ve Kibar Davranır,					
5	Öğrencilerin İçinde Beni Küçümseyerek Konuşur, *					
6	Ona Danıştığım Konularda Bana Zaman Ayırmaz, *					
7	Bana Tecrübelerini Aktararak Destek Olur,					
8	Öğrencileri, Bana Saygılı Davranmalarını Konusunda Uyarır,					
9	Anlatacağım Konuyu Seçmem Konusunda Bana Söz Hakkı Vermez, *					
10	Beni Ve Uygulama Deneyimi Uygulamasını Ciddiye Alır,					
11	Anlatım Yaptığımda Gereksiz Müdahaleler İle Dikkatimi Dağıtır, *					
12	Okul Dışında Karşılaştığımızda Selamlaşır Veya Konuşur,					
13	Kendimi İyi Hissetmediğim Zaman, Anlatım Yapmam İçin Beni Zorlar, *					

*Olumsuz cümleleri ifade etmektedir

	Uygulama okulunun öğrencileri;	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1	Kendi Öğretmenlerine Gösterdikleri Saygıyı Bana Da Gösterirler,					
2	Beni Sınıfta Gördüklerinde Mutsuz Olurlar, *					
3	Teneffüslerde Bana İlgi Gösterir, Etrafımda Toplanırlar,					
4	Benim Anlatım Yapacağım Hafta, Derse Hazırlıklı Gelirler,					
5	Olumsuz Davranışlarıyla Dikkat Çekmeye Çalışırlar, *					
6	Okul Dışında Beni Gördüklerinde Yanıma Gelir Benle Konuşurlar,					
7	Tavırları Ve Davranışları İle Beni Rahatsız Ederler, *					
8	Beni Kabullenmez Ve Tavırlı Davranırlar, *					
9	Sınıf İçindeki Uyarılarımı Dikkate Alırlar,					
10	Onlarla Teneffüste Oyun Oynadığımda Beni Yadırgamazlar.					

*Olumsuz cümleleri ifade etmektedir